

зависимости от индивидуальных потребностей и интересов. Такие сообщества гибко реагируют на потребности их участников. Границы этих сообществ являются прозрачными и изменчивыми. Подчеркивается, что действующим субъектом сетевого взаимодействия есть активная личность, вокруг которой формируются союзы, что возникают и распадаются в зависимости от ее интересов. Сетевые сообщества – это сообщества суверенных личностей. Отношения и связи создаются между людьми, а не с местами их пребывания. Утверждается, что сетевые сообщества способны к самостоятельной организации. Они являются сообществом, которое организуется согласно принципу более-менее постоянных контактов, которые являются следствием общего для них интереса. Социальные сети становятся все более внеличностными и изменчивыми. Временность – это также условие мобильности. Контакт может быстро появляться и быстро исчезать.

Ключевые слова: сетевое взаимодействие, информация, сеть, субъекты, социальные отношения.

Hanaba S., PhD in philosophical sciences, docent, associate professor of the Department of philosophical sciences Kamenetz-Podolsk National University named after Ivan Ogienko (Kamenetz-Podolsk, Ukraine), E-mail: sveta_ganaba@ukr.net

Networking as a new form of social relations

Abstract. *The network as a sociocultural phenomenon brings cardinal changes in society, changes the classical understanding of the relationship between groups, communities, individuals. The article considers the peculiarities of development of social relations in the network as a universal way of structuring social space. It is argued that a feature of communicative interactions is network individualism. Social communities are created not so much depending on the facilities of industrial relations, kinship ties, but on the individual needs and interests. Such communities quickly and flexibly respond to the needs of their participants. The boundaries of these communities are open and variable. Networking allows almost instantly and without superfluous expenditure of energy and effort to install a large number of direct contacts. This circumstance facilitates the search for new partners with the necessary qualities and professional characteristics.*

It is noted that the actor network of the individual is an active person, around which are formed unions arise and fall at her request. Network community is a community of sovereign individuals. While networking is a new medium of creativity in their life, which is changing the meaning of space and time. Relationships and connections formed with people and not with the places of their stay.

It is emphasized that online communities are self-organized. They are communities that are created on the principle of more or less permanent contacts that are a consequence of common interest. Ordinary people tied to the means of networking all day and night long. In everyday communication it is usually confusing network of business contacts. Social network operates automatically, without becoming more personal and fleeting. Temporality is also the condition of mobility. Contacts should quickly appear and quickly disappear. The network is always the interaction between subjects using messages. It is noted that the message determines the form of social formations and legitimises the subject of communication. A feature of such communication is the information resource that precedes the message. The importance of date information is achieved not by increasing the role of actual knowledge and changing situations of human life in the modern world.

Key words: networking, information, network, subjects, social relations.

УДК 378.4:37.013.73

Нежива О. М.

кандидат філософських наук,
старший викладач кафедри сучасних європейських мов,
Київський національний торгово-економічний університет
(Київ, Україна), E-mail: nezhyva@gmail.com

УНІВЕРСИТЕТ ЯК КОЛИСКА ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті автор розглядає університет, його місії та функції, які безпосередньо мали вплив на розвиток філософії освіти. Також він намагався показати важливість філософії освіти у нашому суспільстві і на що звернути увагу для того щоб

покращити розвиток даної науки в університеті. Адже різні процеси, які відбуваються у суспільстві гостро обумовлюють необхідність глибинних трансформацій стилю та форм знань, переходу від корпоративної, блокової свідомості людства до розуміння єдності життя на Землі, системного аналізу, соціальної та духовно-культурної практики і на основі цього прогнозування та творення майбутнього. Парадигмою у цьому на сьогодні є освітня діяльність, а особливо філософія освіти. Оскільки, філософія освіти – це особлива галузь філософії, що має предметом дослідження практично всі складові освітньої діяльності, а також осмислення освіти та виявлення її сьогоденних проблем у суспільстві. Відповідно до цього освіта у свою чергу є сукупністю знань, які здобуваються у процесі навчання і цей процес засвоєння здійснюється за допомогою системою закладів та установ. Відтак, до таких закладів відноситься університет.

Ключові слова: *освіта, система освіти, реформа, університет*

Постановка проблеми. У сучасному світі, який знаходиться у третьому тисячолітті, відбуваються складні, багатогранні процеси в соціальному, економічному і духовному житті країн, націй, етносів та народів. Перед людством все настійніше постають завдання досягнути таємниці світу, природи, буття, вирішити проблеми творчого, планетарного масштабу – екологічні, ядерної безпеки, формування єдиного інформаційного поля, виходу на рівень сучасного досягнення цивілізації та культури.

Зазначенні об'єктивні процеси гостро обумовлюють необхідність глибинних трансформацій стилю та форм знань, переходу від корпоративної, блокової свідомості людства до розуміння єдності життя на Землі, системного, інтеграційно-системного аналізу соціальної та духовно-культурної практики і на основі цього прогнозування та творення майбутнього. Парадигмою у цьому на сьогодні є освітня діяльність, а особливо філософія освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Про актуальність проблеми свідчать також велика кількість публікацій та досліджень з теми як вітчизняних, так і зарубіжних учених серед яких Х. Бауман, Г. Бергхорн, П. Лундгрєн, О. Матвієнко, Т. Мойсеєнко, М. Громкова, Н. Абашкіна, О. Піскунов, Л. Пуховська, А. Турчин, Т. Яркіна, А. Болотова, Л. Гребнік, Д. Саїтова, Н. Козак, К. Геферт та багато інших науковців. У своїх працях вони досліджували дану проблематику звертаючись до таких німецьких філософів як І. Канта, Г. Гегеля та В. Гумбольдта, котрі вперше звернули свою увагу до філософії освіти і висунули ідею гуманістичної освіти особистості та її самосвідомості, запропонували шляхи реформування системи шкільної та університетської освіти, але найбільший внесок у скарбницю філософії освіти зробили В. Дільтей, М. Бубер, К. Ясперс, Д. Уайтхед та інші у ХХ столітті.

Мета дослідження полягає у здійсненні комплексного аналізу університету, його місії та функції і їх вплив на розвиток філософії освіти.

Виклад основного матеріалу. Філософія освіти – це особлива галузь філософії, що має предметом дослідження практично всі складові освітньої діяльності, а також осмислення освіти та виявлення її сьогоденних проблем у суспільстві. При цьому відображає обсяг знань, їх структуру, нову методологію мислення, підходить до рішення професійних задач та практичний зміст освіти [10, с. 34].

Відповідно до цього освіта у свою чергу є сукупністю знань, які здобуваються у процесі навчання і цей процес засвоєння здійснюється за допомогою системою закладів та установ [4, с. 148]. Перш за все до цієї системи закладів та установ належить університет, що сягає своїм корінням ще у середні віки, бо саме в цей час почали створюватись перші навчальні заклади у Європі, тому дане поняття походить від латинського слова «universitas» – уся сукупність, цілокупність і від одно корінного слова «universum» як перекладається українською мовою Всесвіт, загальне буття, тобто термін «universitas» вживався для позначення корпорації вчителів та учнів, що склалися в межах вищої школи з універсальною програмою навчання. Згодом уже самі школи такого типу почалися називатись університетами. Тому університет повинен прищеплювати людині здатність до

універсального осмислення світу, до самостійного навчання і самовдосконалення протягом усього життя. Також, що дуже важливо, саме філософія, завдяки своєрідній природі цього типу духовного освоєння світу, відіграє визначальну роль у реалізації ідеї університету в тому вигляді, в якому ідея ця утвердилась в європейській культурі.

При цьому дійсний університет – це творча, просвітницька й освітня модель буття, а справжній університет – це завжди деякий освітній мікрокосмос, який потенційно дорівнює макрокосмосу. Адже не випадково слово «університет» споріднене із словом «всесвітом» і з цього випливає цілісний дух університету та його творча універсальність, структура та характер діяльності [12, с. 429].

Отже, університет – це давня і водночас сучасна форма навчального закладу вищої якості, що дає людині високий рівень освіти, практичних вмінь і навичок з опанованого фаху. Разом з тим університет являє собою творчий дух, дух гуманізму, освіченості і культури, а також це новаторство, що об'єднується з науковими досягненнями сучасного рівня.

З цього приводу згадаємо блискавичну думку Джона Генрі Ньюмена, щодо визначення поняття університету, яка відображається у книзі «Ідея Університету» та трактується як: «Якби до мене звернулися із проханням якомога стисліше і популярніше розтлумачити, що таке Університет, свою відповідь я розпочав би описом первинної функції як *stadium generale*, себто «школи універсальної освіти». ... У найпростішому та первісному вигляді Університет – це школа різноманітних знань, яку утворили учителі з цілого світу. ... Завдяки особистому спілкуванню він є місцем комунікації, циркуляції думки в масштабах цілої країни» [3]. Тобто Джон Генрі Ньюмен вважає, що університет – це місце взаємодії, де важливою є сама розмова, яку невинно проводить університет, відтворюючи розуміння кожним новим поколінням свою сутність та призначення.

А ось Хосе Ортега-і-Гассет, у праці «Місія Університету» визначає дане поняття так: «Університет, в першу чергу, представляє собою вищу освіту ... первинна та центральна функція університету – викладання головних культурно-значущих дисциплін. ... Нам слід мати три складові університетської освіти: 1. Передання культури; 2. Навчання професій; 3. наукові дослідження і плекання нових науковців» [7].

Таким чином, із вище сказаного виходить, що університет має ще з давніх часів свою особливу місію, яка відіграє ключову роль у здобутті освіти. Адже ще відомий німецький філософ Карл Ясперс у своїй книзі «Ідея Університету» зазначає: «Ми обговорюємо чотири завдання Університету: перше – дослідження, навчання й здобування певних професій, друге – освіта й виховання, третє – базоване на спілкуванні духовне життя, четверте – космос наук. ... Ці завдання Університет реалізує своєю ідеєю: Університет – це водночас дослідницький і навчальний заклад, царство освіти, життя, що базується на спілкуванні, космос наук. Кожне з завдань набуває тим більшої сили, сенсу, ясності, чим більшим є їхнє взаємопроникнення. В принципі, одне завдання не можна відділити від іншого, не спровокувавши при цьому розпаду субстанції Університету чи занепаду й спотворення суті цих завдань. Усі завдання зумовлюють життєздатність ідеї Університету як цілого» [5, с. 113-114].

Інші завдання показує Джон Генрі Ньюмен у праці «Християнство та наукові пошуки. Лекції для студентів Школи природничих наук», де відзначає: «Людська діяльність ... не може мати вищої та благороднішої мети, ніж створення університету. Дати життя та процвітання дійсному університетові – це, безперечно (якщо лише ми вірно розуміємо значення слова «університет»), одна з найвеличніших і за складністю, і за значенням справ, які з повним правом присвячувати себе найблискучіші розуми і найщедріші благодійники. Університет, і це в ньому найголовніше, покликаний навчати всього, чого лишень можна

навчити безвинятково у всіх галузях знань, він охоплює вищі прояви людської думки, безкраї обшири людських пошуків. Немає завдання, яке видавалося б йому надто значним чи надто неохопленим, надто відстороненим чи, навпаки, надто конкретним, надто невизначеним чи надто точним. Втім, університет я ставлю настільки високо зовсім не з цієї причини, адже вважати університетом будь-який навчальний заклад, що зміг об'єднати у собі різні види знань, було би, висловимось прямо, пустими словами ... Настільки високе значення я надаю університетові не стільки тому, що його роль зовсім не зводиться до того, аби увібрати та розмістити ... всі мистецтва та науки, всю історію та філософію. Кожній науці, яку він приймає у своє лоно, університет відводить її законне місце, визначає її межі та права, встановлює та регулює стосунки між нею та іншими галузями знань, здійснює взаємодію між ними. ... Дійсно, університет покликаний без страху, без забобонів, без компромісів відкривати свої двері всім, хто входить, якщо лишень входять заради істини; ... а також створювати атмосферу, яка би повністю сприяла розвитку думки та ерудиції в їх найоригінальніших та запам'ятовуваних формах, в їх найяскравіших та всебічних проявах. Тим самим основне завдання університету – звести множинне в єдине, і досягає він цього не при допомозі письмових статутів, а завдяки далекоглядності, мудрості, витримці і терпінню, завдяки діям, що ґрунтуються на глибокому розумінні предмета та пильній нетерпимості до будь-якого прояву агресії та фанатизму» [4, с. 37].

Також з цього приводу звернемося до німецького вченого Вільгельма фон Гумбольдта, який у своїй праці «Про внутрішню та зовнішню організацію вищих навчальних наукових закладів у Берліні» (1809), котра містить розділ про «Зміст поняття вищих наукових навчальних закладів», зазначає, що у більшості випадків під словосполучення вищих наукових навчальних закладів розуміють університети, академії наук та мистецтв тощо та відповідно до цього формуються їхні функції. З цього приводу він зазначає так: «Вони немов вершина, місце скупчення усього, що безпосередньо стосується моральної культури нації. Завдання цих закладів – опрацювати науку у найглибшому, найширшому сенсі даного слова та передати духовному вихованню вже опрацьований матеріал. ... Університети не повинні відігравати для держави роль гімназій чи спеціалізованих шкільних закладів. Адже Університет не є лише додатком чи однорідним, на щабель вищим від школи, елементом» [1, с. 25-26]. Оскільки, на думку Вільгельма фон Гумбольдта освіта – це більше ніж чисте присвоєння знань – індивідуальність та особистість, а також процес індивідуалізації, через який людина може навчатися своїм особистостям.

Не можна також поза увагою залишити ще одну вдалу думку німецького вченого Герман Хайпель, який був президентом Конфедерації ректорів Західної Німеччини, щодо місії університету. Він відзначив про завдання університету у праці «Правила та завдання університету» та наголосує про це так: «Той, хто хоче зрозуміти університет ... має врахувати, що університет являється собою місце, де проводяться дослідження, тому що університет – це вища школа. ... Університет як універсальність, як єдність різноманітних наук, поділених на факультети, являє собою ... об'єднання учителів та учнів, корпорацію з певними прагненнями щодо свободи, які пред'являються державі. ... Свобода – ось справжній обов'язок та дійсне завдання університету» [18, с. 58].

Адже саме свобода у сучасних європейських університетах панує на сьогоднішній час, але крім цього вважають вчені, що передусім університет повинен давати освіту, яка повинна задовольняти потреби людського духу. Вона зобов'язана допомагати людям виробляти відповідну особисту філософію й почуття цінностей; виховувати смак до літератури, музики та мистецтва; створювати здатність аналізувати проблеми й приходити до розумних висновків.

Тим самим, Олівер Рейзер це завдання університету відображає у своїх сучасних дослідженнях підкреслюючи, що перш за все провідну роль у цьому відіграє

професійний педагог, бо саме він повинен усвідомлювати загальну філософію освіти й свідомо намагатися окреслити теорію освіти, адекватну новому світу, що зараз з'являється. У такій філософії повинні сполучатися три основні підходи [16]:

1. психологічна теорія людської особистості, якій треба «давати освіту»;
2. соціальна теорія про суспільство, яке ми намагаємося створити або зберегти, як гідне вмістилище розповсюджуваних ідеалів культури;
3. світогляд або космологія, теорія про місце людини у всесвіті, де вона виступає як глядач і як актор.

Також Олівер Рейзер вважає, що зі зростанням числа спеціальних галузей знання – коли нас буквально завалює лавина інформації й відомостей – прийшов час усерйоз взятися за з'ясування того, що ж все це знання означає. Якщо університет буде не в змозі синтезувати універсальні основи сучасного навчання, він не зможе виконувати свою історичну роль і пропонувати універсальні принципи освіченим індивідуумам, що тягнуться до блага гідного життя. Ця невідкладна потреба вимагає точної констатації й визнання, якщо ми хочемо свідомо знайти розв'язання проблеми.

Головною метою «успіху в навчанні», на думку Олівера Рейзера, є пролиття світла на чотири головних питань людського існування [16]:

1. Що таке людина?
2. Що являє собою фізичний всесвіт (космос), у якому людина живе?
3. У ході яких еволюційних процесів рід людський оформився в матриці природи, так що людина змогла стати тим самосвідомим і творчим індивідуумом, яким є зараз?
4. Знаючи про космос і про людську природу, який найкращий вид суспільства можна запропонувати для прогресивної само-еволюції людини?

У пошуку відповідей на ці питання й даючи студентам стимули й дані, необхідні для формулювання власних відповідей, викладачі не будуть вдавати із себе експертів з інтеграції. Разом із зацікавленими студентами викладацький склад буде шукачем синтезу.

Висновки. Виходячи з вище сказаного, можна зробити висновок, що філософія освіти необхідна у нашому суспільстві. Через це, потрібно створювати викладацько-навчальні програми при цьому пов'язувати раціонально-дидактичні аспекти один з одним. На даний час в університетах неабияку процентну ставку в учбових послугах відводять посаді викладача. Саме викладач повинен мати професійні якості, щоб формувати вміння та навички у студентах, які необхідні в подальшому житті. При цьому, що навчальний заклад не можна звинувачувати у всіх недоліках суспільства, однак саме він є соціальним інститутом, що відповідає за підготовку культурних, гуманних людей, які натомість будуть ухвалювати адекватні рішення і втілювати їх у життя. Адже як зазначив ректор Оксфордського університету Френсіс Кернкрос: «Університети – це мозкові фабрики. Вони повинні стати джерелом «світлих голів» для країни, яка намагається конкурувати на міжнародній арені в умовах XXI століття. Університети випускають або повинні випускати молодих людей, які вміють задавати питання, аналізувати, розуміти і спілкуватися. І ці принципи повинні бути незмінними, незалежно від того які дисципліни викладають там» [14, с. 164].

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Гумбольдт В. Про внутрішню та зовнішню організацію вищих наукових закладів у Берліні / В. фон Гумбольдт // Ідея Університету: Антологія / упоряд.: М. Зубрицька, Н. Бабаляк, З. Рибчинська; відп. ред. М. Зубрицька. – Львів, 2002 – С. 25-29.
2. Википедия: Свободная энциклопедия: [Электронный ресурс]– Режим доступа: <http://ru.wikipedia.org/wiki> (Дата обращения 20.06.2015) – Название с экрана
3. Ньюмен Дж. Г. Христианство и научные изыскания. Лекция для Школы естественных наук [Электронный ресурс] / Дж. Г. Ньюмен // Отечественные записки. –

2003. – №6 (15)– Режим доступа: <http://strana-oz.ru> (Дата обращения 20.06.2015)– Название с экрана

4. Ньюмен Дж. Г. *Идея Университету* / Дж. Г. Ньюмен // *Идея Университету: Антология* / упоряд.: М. Зубрицька, Н. Бабаляк, З. Рибчинська; відп. ред. М. Зубрицька. – Львів, 2002 – С. 37.

5. Ясперс К. *Идея Университету* / К. Ясперс. // *Идея Университету: Антология* / упоряд.: М. Зубрицька, Н. Бабаляк, З. Рибчинська; відп. ред. М. Зубрицька. – Львів, 2002 – С. 113-114.

6. Петрушенко В. Л. *Тлумачний словник основних філософських термінів* / В. Л. Петрушенко. – Львів: націон. ун-т «Львівська політехніка», 2009. – 264 с.

7. Ортега-и-Гассет Х. *Миссия университета* [Электронный ресурс] / Х. Ортега-и-Гассет. // *Отечественные записки*. – 2002. – №2– Режим доступа: <http://strana-oz.ru> (Дата обращения 20.06.2015) – Название с экрана

8. Bildungsziele, Kompetenzen und Anforderungen. Perspektiven für die Entwicklung von Bildungsstandards in philosophischen Bildungsprozessen, in Philosophie und Bildung. Beiträge zur Philosophiedidaktik / Ekkehard Martens, Christian Gefert, Volker Steenblock. – Münster: LIT, 2005. – S. 135-146.

9. Draken K. *Das Sokratische Dialog im Unterricht* / K. Draken // *Information Philosophie*. – № 2. – Hamburg, 2003. – 360 s.

10. Duden *Das Herkunftswörterbuch: Etymologie der deutschen Sprache* / Duden. – 4. Auflage. – Beltz: Weinheim, 2007. – 872 s.

11. Fuhrmann M. *Bildung. Europas kulturelle Identität* / M. Fuhrmann – Stuttgart: Reclam, 2002 – 398 s.

12. Schmidt H. *Philosophisches Wörterbuch* / H. Schmidt / neu bearb. von Georgi Schischkoff – 22. Aufl. – Stuttgart, 1991 – 517 s.

13. Keller A. J. *Kleines pädagogisches Wörterbuch. Grundbegriffe-Praxisorientierungen-Reformideen* / A. J. Keller, F. Novak – Freiburg; Basel; Wien: Herder, 1993. – 400 s.

14. Luvlie, L. *Educating humanity: Bildung in postmodernity* / L. Luvlie, Mortensen, K.P. & Nordenbo S.E. // *Journal of Philosophy of Education*. – 36(3), Special Issue, 2002. – 405 s.

15. Shusterman R. *Philosophie als Lebenspraxis. Wege in den Pragmatismus* / R. Shusterman. – Berlin: Akademie-Verlag, 2001. – S. 3.

16. Seitz K. *Bildung in der Weltgesellschaft* / K. Seitz. – Frankfurt a. M., 2002. – 267 s.

17. Wahrig G. *Deutsches Wörterbuch. Mit einem «Lexikon der deutschen Sprachlehre»* / G. Wahrig. – Guterslon; München: Bertelsmann Lexikon Verlag, 2001. – 1451 S.

18. Willke H. *Atopia. Studien zur atopischen Gesellschaft* / H. Willke. – Frankfurt a. M., 2001. – 310 s.

REFERENCES:

1. Humboldt V. *Pro vnutrishniu ta zovnishniu orhanizatsiiu vyshchikh naukovykh zakladiv u Berlini* [On the internal and external organization of higher academic institutions in Berlin] / *Ideia Universytetu: Antolohiia* [The idea of University: Anthology] / uporiad.: M. Zubrytska, N. Babaliak, Z. Rybchynska; vidp. red. M. Zubrytska. – Lviv, 2002 – S. 25-29.

2. *VikipediYa: Svobodnaya entsiklopediy* [Wikipedia: The Free Encyclopedia] – [Electronic resource]. – Access mode: <http://ru.wikipedia.org/wiki> (Accessed 20 July 2015)

3. N'yumen Dzh. G. *Khristianstvo i nauchnye izyskaniya. Lektsiya dlya Shkoly estestvennykh nauk* [Christianity and scientific research. Lecture for the School of Natural Sciences] – [Electronic resource] / *Otechestvennye zapiski* [Notes of the Fatherland]. – 2003. – №6 (15) – Access mode: <http://strana-oz.ru> (Accessed 20 July 2015)

4. Niumen Dzh. H. *Ideia Universytetu* [University Idea] / *Ideia Universytetu: Antolohiia* [Idea of the University: Anthology] / uporiad.: M. Zubrytska, N. Babaliak, Z. Rybchynska; vidp. red. M. Zubrytska. – Lviv, 2002 – S. 37.

5. Yaspers K. *Ideia Universytetu* [University Idea] / *Ideia Universytetu: Antolohiia* [Idea of the University: Anthology] / uporiad.: M. Zubrytska, N. Babaliak, Z. Rybchynska; vidp. red. M. Zubrytska. – Lviv, 2002 – S. 113-114.

6. Petrushenko V. L. *Tlumachnyi slovnyk osnovnykh filosofskykh terminiv* [Dictionary of basic philosophical terms]. – Lviv: natsion. un-t «Lvivskapolitekhnik», 2009. – 264 s.

7. Ortega-i-Gasset Kh. *Missiya universiteta (University Mission)* [Electronic resource], *Otechestvennye zapiski* [Notes of the Fatherland]. – 2002. – №2 – Access mode: <http://strana-oz.ru> (Accessed 20 July 2015)

8. Bildungsziele, Kompetenzen und Anforderungen. Perspektiven für die Entwicklung von Bildungsstandards in philosophischen Bildungsprozessen, in Philosophie und Bildung. Beiträge zur Philosophiedidaktik, ed. By Ekkehard Martens, Christian Gefert, Volker Steenblock. –Münster: LIT, 2005. –S. 135-146.
9. Draken K. Das Sokratische Dialog im Unterricht / Information Philosophie. – № 2. – Hamburg, 2003. –360 s.
10. Duden Das Herkunftswörterbuch: Etymologie der deutschen Sprache. – 4. Auflage. – Beltz: Weinheim, 2007. – 872 s.
11. Fuhrmann M. Bildung. Europas kulturelle Identität – Stuttgart: Reclam, 2002 – 398 s.
12. Schmidt H. Philosophisches Wörterbuch, neu bearb. von Georgi Schischkoff – 22. Aufl. –Stuttgart, 1991 – 517 s.
13. Keller A. J. Kleines padagogisches Wörterbuch. Grundbegriffe-Praxisorientierungen-Reformideen – Freiburg; Basel; Wien: Herder, 1993. – 400 s.
14. Luvlie, L. Educating humanity: Bildung in postmodernity / Journal of Philosophy of Education. – № 36(3), Special Issue, 2002. – 405 s.
15. Shusterman R. Philosophie als Lebenspraxis. Wege in den Pragmatismus. – Berlin: Akademie-Verlag, 2001.
16. Seitz K. Bildung in der Weltgesellschaft. – Frankfurt. – M., 2002.– 267 s.
17. Wahrig G. Deutsches Wörterbuch. Mit einem «Lexikon der deutschen Sprachlehre». – Guterslon; Munchen: Bertelsmann Lexikon Verlag, 2001. – 1451 S.
18. Willke H. Atopia. Studien zur atopischen Gesellschaft. – Frankfurt. – M., 2001. –310 s.

Нежива О. Н., кандидат философских наук, старший преподаватель кафедры современных европейских языков, Киевский национальный торгово-экономический университет (Киев, Украина), E-mail: nezhyva@gmail.com

Университет как колыбель философии образования

Аннотация. В статье автор рассматривает университет, его миссии и функции, которые непосредственно повлияли на развитие философии образования. Также он пытался показать важность философии образования в нашем обществе и на это обратить внимание для того чтобы улучшить развитие данной науки в университете. Ведь различные процессы, которые происходят в обществе остро обуславливают необходимость глубинных трансформаций стиля и форм знаний, перехода от корпоративного, блочного сознания человечества к пониманию единства жизни на Земле, системного анализа, социальной и духовно-культурной практики и на основе этого прогнозирования и создания будущего. Парадигмой в этом на сегодня является образовательная деятельность, а особенно философия образования. Поскольку философия образования – это особая отрасль философии, предметом исследования в ней являются практически все составляющие образовательной деятельности, а также осмысление образования и выявления его сегодняшних проблем в обществе. В соответствии с этим образование в свою очередь представляет собой совокупность знаний, которые приобретаются в процессе обучения и этот процесс усваивания осуществляется с помощью системы учреждений. Поэтому к таким заведениям относится университет.

Ключевые слова: образование, система образование, реформа, университет

Nezhyva O., PhD in philosophical sciences, Senior lecturer of the Department of modern European languages, Kyiv National Trade and Economic University (Kyiv, Ukraine), E-mail: nezhyva@gmail.com

University as the cradle of philosophy of education

Abstract. In the article, the author examines the university, its mission and functions which directly influenced the development of philosophy of education. Moreover, he tried to show the importance of philosophy of education in our society and what to look for in order to improve the development of this science at the university. Also, the various processes which occur in society sharply necessitating deep transformations of style and forms of knowledge, the transition from the corporate, block consciousness of humanity to the understanding of the unity of life on the Earth, systems analysis, social, spiritual and cultural practices and based on this prediction and creating the future. Today, this paradigm is the educational activity, especially philosophy of education. Furthermore, the philosophy of education is a special branch of philosophy which is the subject of research practically all components of educational activities, as well as education

and understanding of identifying problems in today's society. Accordingly education in turn is a collection of knowledge which acquired in the learning process and this process of assimilation by means of institutions and agencies. Therefore, the university is such institution. Moreover, the university is both ancient and modern form of the institution of higher quality which gives a high level of education, skills and practical skills mastered profession to a person. However, the university is a creative spirit, the spirit of humanism, education and culture, and it is innovation which combines the scientific achievements of the current level. Besides, the university must have the freedom. Thus, the freedom is in modern European universities, but besides that, scientists believe that the university should primarily provide the education which should meet the needs of the human spirit. It is obliged to help people make the appropriate personal philosophy and sense of values; cultivate a taste for literature, music and art; create the ability to analyze problems and come to reasonable conclusions. However, at present, a teacher plays an important role in allocating educational services at the universities. The teacher must have professional skills to form skills of students who needed later in life. Nevertheless, the universities cannot be blamed for all the shortcomings of society, but it is a social institution which is responsible for the preparation of cultural, humane people who will make appropriate decisions and implement them.

Key words: education, education system, reform, university

УДК 101.1

Косенко В. Д.

кандидат філософських наук,

завідувач кафедри соціальної роботи,

Приватний вищий навчальний заклад «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»
(Кіровоград, Україна), E-mail: vkosenko@mail.ru

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФСЬКОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ФЕНОМЕНУ ІНТЕЛІГЕНТНОСТІ

Анотація. *Констатується факт появи в історичному хронотопі певного типу людини, яка володіючи високим рівнем знання, освіти, характеризувалася також і високим рівнем моральності. Підкреслюється необхідність дослідження феномену інтелігентності саме у контексті історичного процесу загальнолюдського поступу. Інтелігент, як і людина взагалі, не народжується, а постає, твориться у процесі залучення до історичного досвіду людства, у кожному окремому акті взаємодії з іншими людьми.*

Ключові слова: інтелігенція, феномен інтелігентності, інтелектуал, інтелект, суспільний розвиток.

Постановка проблеми. Перманентна криза часів пізньовіччя (нинішньої стадії історичного поступу людства, яка, за аналогією з епохою Середньовіччя, характеризується переважно кількісними, а не якісними змінами, значним накопиченням невирішених протиріч) складає перманентний ряд нових викликів до представників інтелігенції. Суспільством давно сформовано, але не реалізовано, соціальне замовлення на ефективні та кваліфіковані сили, що здійснюватимуть соціальні перетворення. На нашу думку, вирішити актуальні задачі суспільного розвитку під силу лише інтелігенції як певному типу особистості, який і має формувати порядок денний розвитку людства. Інтелігентність – це гармонійне поєднання традиційних цінностей з інноваціями. Не являючись прихильниками утопічної теорії меритократії, що проголошує метою становлення «влади здатних», вважаємо, що саме інтелігенція має стати провідною суспільною силою, яка дозволить ефективно реалізовувати потенціал нашої країни в нинішніх надскладних соціально-економічно-політичних умовах.

Саме інтелігенція, як правило, знаходилась і продовжує залишатись в авангарді суспільної модернізації, забезпечуючи збалансований розвиток чи не в усіх сферах суспільного життя. Розглядаючи інтелігенцію у якості рушійної сили суспільних